

BYLA JEDNA VDOVA, VELMI CHUDOBNÁ; DĚTÍ MĚLA JAKO-
ratolestí, ale na všem jiném nedostatku zrovna dost.
Bylať dobrá matka, starala se o své děti, jak jen mohla,
do úpadu pracovala, aby je vyživila, ale cože, když
to přece jen malý kousek chleba byl, co vydělala, na
tolik zubů. — I trápila se nad tím, chřadla, až konečně
na lože klesla a těžce se rozstónala. — Když se k poslední
hodince již blížila, poslal k ní Pánbožok anděla, aby duši
její do nebe odvedl. — Když anděl k jejímu loži přistou-
pil a plačící sirotky okolo něho státi viděl, zželelo se mu
jich a vrátil se nazpět do nebe prositi Otce nebeského,
aby nechal ještě těm sirotkům matku na živě. — Když
před Otce nebeského vstoupil a prosbu svoji mu před-
nesl, řekl mu Otec nebeský: „Vrát' sa ty nazpak, na zem,
ponor sa do mora a doněs mně zo dna morského skalu¹.“

Anděl vrátil se na zem, ponořil se do moře, a vezma
veliký kámen, k Otci nebeskému s ním se vrátil. —
Otec nebeský kámen vzal, jako chleba kousek vpolo
rozlomil a byloť v něm plno maličkých zvířátek. —
„Hľa,“ pravil k anděli, „stá stúci žije tu v tej skale
rozličných malých zvieratok, a nędám ím zhynúti, tak
aj nežhynú siroty na zemi!“ — To řka, složil Otec ne-
beský kámen, jako dříve byl, a dávaje ho anděli, poručil,
mu donésti ho opět do moře. Za trest ale, že měl tak
slabou důvěru k Otci nebeskému, kázal mu tři léta na
zemi pobýti a lidem sloužiti. —

Šelť tedy anděl zase na zem a vstoupil do služby u pána,
který měl nesčetného bohatství. Ani ženy neměl, ani
děti, ani žádné rodinky², ani jen přítelínka; a také si jich

¹ Kámen veliký.

² Příbuzné.

nežádal. — Co si zamlul, to se mu stalo, kam se mu zachtělo, tam jel, každá vůle se mu vyplnila; ale dobrého žádnému neudělal ani za mak. Na lidi byl zlý a neradi u něho i za drahé peníze sloužili. — Ale anděl měl andělskou trpělivost, a pán si ho záhy zamiloval, a kamkoli jel, bral jen jeho s sebou. — Jedenkrát vybral se pán na lov, anděl s ním. Přišli do velkého lesa, a tu pán stíhaje srnu, hluboko do lesa zabloudil a cestu zpátky najíti nemohl; — anděl všude mu po boku. — Noc je přepadla a po prvé v svém živobytí spal pán na holé zemi. — Avšak více než to hlad ho trápil — a všude pusto, ani plánky viděti nebylo. —

Jak rád by byl zavděk vzal s nejčernějším kouskem chlebem, kdyby ho bylo. — Lačen, umdlen ráno vstal — a zase na pochod se vydali. Druhý den našli už leckdes plánku, čerstvý pramen, ostružinu, ale na stopu člověka nepřišli. —

Pán brzy klel, brzy zase plakal a lál, ale anděl jen ho těšil a mu domlouval, aby důvěřoval v Pánaboha, ten že jim pomoci jedině může. — Pán ale na Pánaboha málo dbal. — Tak bloudili mnohonácte dní v tom lese, živíce se jedině kořínkami, lesním ovocem, a jestli někdy verku pán zastřelil, že si ji upekli. — Na tom ale dosti nebylo. — Jednoho dne přepadli je v noci zbojníci, a když viděli na pánovi pěkný šat, dočista ho o všecko obrali, a ještě ho ubili. — Kdyby anděla nebylo, nebyl by pán více vstal — ale anděl mu rány zahojil.

„Ach, ažda my tu v tej hore zahynieme,“ naříkal pán.

„Len ty maj, paně, důveru v Pánaboha, len on nám muože spomuoct!“ — řekl anděl. —

„Ach čože sa budě Pánbuoh o nás starať!“ — zabručel pán.

„Čo sa aj ty, paně, o něho něstaráš, on sa preca o těba stará, a keby sa něstaral, nuž by smo boli tu zahynuli.“

„Nuž a či nězahynieme, veď němáme ani šiat, ani nič, čím by sme sa chránili,“ — pravil pán.

„Vstaň, paně, a puojďeme týmto chodníčkom, ja sa úfam v Pánaboha, že dojděme k dobrým ľuďom.“

„Nuž, estli sa — dakedy domu vrátíme, chcem sa ti dobre odmeniť za tvoju službu“ — pravil pán anděli, anděl ale zavrtěl hlavou, že on žádnou odměnu nežadá. — Cestičkou tou prišli vskutku z lesa ven a do malé vesničky, kde bydleli dobří sice, ale velmi chudí lidé. — Na strminách, na planých polích, motykou jen pokopaných, špatná jen rostla réž³ a oves. Kousek chleba jen jako popel šedého a trochu mléka kyselého dostali pocestní, ale z upřímného srdce jim dáno; pánovi ta nejdražší jídla, co na stole míval, tak nechutnala jako ten černý chléb. — A nejen chléb že s nimi rozdělili, ale i šaty jim dali slyšice, že jsou o šat oloupeni od zbojníků. — Pán vida, jak ti chudí lidé ochotně jim pomáhají a poslední sousto s neznámými dělí, rozpomenul se, jak on bohatstvím oplýváje nikdy lidem nepomohl, — i umínil si v duchu, až se domů vrátí, že bude lidem lépe dobročiniti, než dříve dělával. Anděl znal myšlenky jeho, i těšil se z toho, že se pán nad sebou rozpomenul a jinak žíti si umínil. —

Když se u dobrých těch lidí posilnili a si odpočinuli, vedl anděl pána svého k domovu. — Třetího dne prišli zase do jedné dědiny; anděl vedl pána k nejposlednější malé chaloupce — a podívali se okénkem dovnitř. — Modlilo se tam v chudé jizbičce šest dětí za svoji mamičku a pýtali Pánbožka, aby je neopouštěl. —

„Vidiš, paně, to sú siruotky, němajú matku ani otca, len Otca něbeského“ — řekl anděl pánovi a šli dále. A když měli k městu přicházet, anděl se zastavil: „Teraz id' už, paně, sám domu, ja s těbou byť už němuožem,

³ Žito.

lebo tri roky minuly, čo ti slúžim, a teraz sa musím vrátiť k Otcu něbeskému. — Úfaj v Pánaboha a zmysli si s dobrým na tie siroty, aby si aj Pánbuoh kedysi na těba s dobrým zmyslil.“ To řka, zmizel. — Pohnut odešel pán do města, a co si umínil, i vykonal; všecku nádheru opustil, stal se vlídným, milosrdným a otcem šestí sirotků. —